

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 73

Maribor, četrtek 29. marca 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Važni sklepi za zaščito dece in kmetijski pouk

PORAZNI PODATKI O ZANEMARJENI DECI. — SLABO STANJE AGRARNE PRODUKCIJE — SPREJEM PREDLOGOV FINANČNEGA ODSEKA.

Na včerajšnji popoldanski seji se je odobril radi poteka proračunskega leta s koncem marca naknadni kredit v skupnem iznosu 3.995.000 Din. Sprejet je bil tudi predlog oblastnega odbora glede razpolaganja s premoženji in vrednosti do pol milijona in glede nakupa posestev pri Celju, ki bo preurejeno v zavetišče siromašnih otrok.

Zavetišče siromašnih otrok pri Celju.

Na področju mariborske oblasti je vprašanje dečje zaščite zelo pereče, odkar je ukinjena državna dečja zaščita. Oblast s 623.000 prebivalci ima en sam sirotinski zavod, popolnih sirot je pa 1685, polsirot 19.023, nezakonskih otrok 20.062 in to brez Medmurja. Tam je gotovo tudi najmanj 5000 sirot, v starosti od 6 do 14 let je 140 gluhonemih, 35 slepih, 190 umobolnih, 140 slaboumih, 250 pokvarjenih in 500 od staršev zanemarjenih otrok. Oskrbeljeno je pa le 32 gluhonemih, 10 slepih, v oblastnem vzgojišču 10, v drugih podobnih ustanovah pa 105 siromašnih otrok. V nekdanji Štajerski je bila sirotinska skrb centralizirana v Gradcu in je prišla ena oskrbljena na sirota na 417 prebivalcev. Danes je pa ena sirota na 15.000 prebivalcev. V sirotinskih zavodih ljubljanske oblasti, ki je v tem pogledu dosti na boljšem, je bilo lani le 157 otrok iz mariborske oblasti. Iz teh podatkov je velika potreba centralnega urada in korporacije za zaščito mladinske skrb dovolj razvidna. Začetek odpomoči predstavlja nakup posestev pri Celju, osnovati se bo moral pa tudi oblastni centralni mladinski urad z dobro zasnovano organizacijo in tudi dečji dom v Mariboru bo treba povečati.

Kmetijstvo.

Kmetijski referent je poročal, da je bila ravnokar prevzeta v oblastno upravo mariborska kmetijska šola, da je urejena že tretja garnitura potovalnih gospodinjskih tečajev in da je v velikem obsegu zasnovan pouk, umnega kmetijstva, sadjarstva in vinarstva. Oblastni odbor bo pomagal vinarskemu društvu, ki je sedaj ob obnavljanju naših vinogradov prevzelo tako važno nalogo sortimenta.

Razširjenje ljubljanske umobolnice.

Bolnice razven slovenskega in one v Čakovcu že izhajajo redno s proračuni. To je prvič po sedmih letih. Ko so bile prevzete od državne uprave, so imele 1.200.000 Din dolga. Večjih nabav za bolnice pa letos še ne bo, če država ne bo krila dolgov iz dobe svoje bolniške uprave. Vsled velike potrebe umobolnice bo mariborska oblast za prvo silo stopila v stike z ljubljansko, da se s skupnimi sredstvi ljubljanska umobolnica razširi.

Aretirani poslanec.

Veliki župan je odgovoril na interpelacijo poslanca Rozmana (SLS), ki je bil na sestanku viničarjev po nalogu občinskega predstojnika aretiran, vkle-njen odgnan v Čakovec, odtam pa na orožniško postajo, kjer so ga orožniki čez noč priklenili na posteljo ter šele drugi dan po nalogu srezkega poglavarja izpustili. Rozman je s pričami dokazal, da je oblastni poslanec, a mu to ni pomagalo. Veliki župan je odgovoril, da je župan suspendiran, glede orožnikov je pa poslan akt na poveljstvo polka, kateremu pripadajo. Ko se je poslanec Rozman zahvaljeval velikemu županu,

skupščini in predsedniku, je poslanec dr. Novak pripomnil: »Radikalom bi se morali tudi zahvaliti!« — »Da, da, za glavnjačo v Sloveniji« — so pristavili nekateri opozicijski poslanci.

Korupcija v medmurskih občinah.

Poslanec dr. Kečkeš (hrvatska ljudska stranka) je pokazal na veliko zlo v Medmurju — na korupcijo v občinskih uradih. Pri vsaki drugi občini so že imeli kakšnega dolgoprstneža za blagajnika ali za drugega uradnika. Neki blagajnik je osušil dobro založeni blagajni dveh občin, a je dobil še pohvalo za vzorno službovanje, predno so ga zaprli na pet let. Tudi mnogi načelniki kradejo, samo da so previdnejši in da se zadovoljujejo z manjšimi svotami. Najrajši si izplačujejo lepe svote pod imenom stroškov. Ko se vlade tolikokrat menjajo, se na občinske stroške kupujejo slike raznih ministrov in z občinskim denarjem se plačuje tudi godba za ministre. V to svrhu bi bil lahko že poseben proračun. Poslanec dr. Novak (SDS) je zavrnil nekatere strankarske primise predgovornika, potrdil je pa zlo korupcije ter se pridružil predlogu, naj izvršuje oblastni odbor strogo nadzorstvo nad občinskim gospodarstvom v Medmurju. Govorilo je še par poslancev iz Medmurja in tako je postalo skupščini jasno, zakaj še vedno ni iz Medmurja občinskih proračunov v pregled.

Na predlog uredbodajnega odseka sta bili soglasno sprejeti uredbi o organizaciji cestne vzdrževalne uprave in o agrarnih operacijah v ljubljanski in mariborski oblasti. Nato je bila seja prekinjena.

Današnja seja

Danes dopoldne je oblastna skupščina razpravljala o predlogu kmetijskega odseka o organizaciji kmetijskih in gospodinjskih nadaljevalnih šol. Kmetijski pouk je za nas veljavno in silno nujno vprašanje. Naša izrazita agrarna država je namreč glede

kmetijske produkcije med zadnjimi v Evropi.

Češkoslovaška pridelava n. pr. na vsak ha okroglo 14 stotov pšenice, Jugoslavija pa samo 8,8 stotov. Slovenija sama je malo na boljšem. Tu pride na ha 10½ stotov pridelka.

Klic po zvišanju produkcije združuje vse stanovne, ker je zvišanje kmetijske produkcije edina rešitev pred vsesplošnim obubožanjem. Vzroki slabe in male produkcije so pomanjkljivi in pozno uvedeni agrarni zakoni. Agrarna operacija deluje le v Sloveniji ter izvršuje v marib. oblasti eno tretjino svojih del. Drugi vzrok je pa pomanjkanje kmetijskih šol in pouka. Na Japonskem je ena taka šola na 27 km², v Bolgariji na 3765 km², v naši državi pa na — 11294 km². Med 19. državami je

naša država predzadnja.

Po drugi statistiki odpade pri nas ena kmetijska šola na 476.000 kmetijskih prebivalcev ali na 43.158 gospodarstev, ter je za nami samo še Italija. Imeti bi morali najmanj 904 kmetijske šole, imamo jih pa le 22; Avstrija, ki ima polovico manj prebivalcev, jih ima po 55 in več sto nadaljevalnih šol. Sama Štajerska (1.000.000 preb.) ima 11 kmetijskih šol, 116 nadaljevalnih šol in 50 gospodinjskih šol. Ravno toliko Slovenija pa ima 3

kmetijske šole, 2 gospodinjski šoli in 19 nadaljevalnih šol.

V Sloveniji je

14.800 posestev

in sicer takih do 2 ha 62.400, do 5 ha 38.155, do 20 ha 43.261, do 100 ha 4.004, nad 100 ha 180. Letno bi moralo dovršiti kmetijsko šolo vsaj 787 fantov, dovrši jo pa okrog 90. Nadaljevalne šole pa imajo mesto 3352 le 269 absolventov.

Novih kmetijskih šol radi finančnih razmer ni mogoče ustanavljati. Organizirati je pa treba kmetijski pouk, da se kmetijski naraščaj usposobi vsaj za čitanje poučnih kmetijskih knjig. K pouku naj se pritegne učiteljstvo in drugi duševni delavci na deželi. Nadzorstvo nad kmetijskim poukom vodi oblastni odbor, sredstva bo pa dajal oblastni proračun za l. 1928 s svojo posebno postavko.

Poslanec Grčar je izjavil, da bo glasoval za predlog, ker vidi njegovo potrebo. Neumnost in nevednost je največje zlo za ljudstvo. Statistični podatki so dobri, treba jih je pa še izpopolniti. Vprašanje kmetijske naobrazbe je v zvezi tudi s sistemom splošnega šolstva, ki je slab, kakor je pomanjkljiva tudi naobrazba učiteljskega naraščaja. Če bi se šolski sistem prilagodil narodu in njegovim potrebam in če se učiteljstvo ne bi toliko promesčalo, bi bila najboljša podlaga in pomoč kmetijskega pouka.

V prilog predloga so govorili tudi posl. Levstič, Kores in Rozman (SLS). Prvi se je zahvaljeval oblastnemu odboru za podpiranje sadjarskega društva, ki se po vsej oblasti tako leno razvija, drugi je izrazil nado, da strokovno naobraženi kmetijski sinovi ne bodo silili v industrijo ter tako povečevali brezposelnost, tretji je pa govoril s stališča kmetijskega delavca in viničarja. Priporočal je poleg tečajev še krožke, kjer bi najsplošnejši svojim tovarišem lahko iz knjig dajal pouk. O veliki važnosti gospodjarskega pouka je govoril posl. dekan Sagarj. Za podpredsednikom Rajhom, ki je na splošno govoril za predlog, se je za predlog izjavil tudi posl. Petovar (SDS) povdarjač, da se bo pouk ravnal po prilikah. Hvalevredno in koristno je, da se z njim začne, gospodje večine pa morajo uvažiti načelo: Ven s politiko iz poučnih ustanov! — »Kako ven, ko pa politike nismo spravili notri,« zakliče posl. Hrastelj (SLS) — »kar se je zgodilo, se ne da utajiti,« je odvrnil posl. Petovar. »Lahko bi navedel, kako so se dekleta Gospodinjske šole komandirale na politična zborovanja, ka-

ko se hčerke političnih nasprotnikov niso sprejele in še mnogo drugih konkretnih slučajev, pa pustimo to. Naj se ne ponavlja!« — Predlagal je še brezplačnost, da v tečajih ne bo razdora med premožnimi in revnimi obiskovalci, občine pa naj bi vnašale podpore za pouk kot postavke v svoje proračune. — Referent, odbornik Krajnc, je povdarjal, da se bo sistem pouka s časom sam utrdil, kar se pa politike tiče, je pa mnenja, da bodo te šole ravno ublažile politične strasti. — Dober utis teh referentovih besed je pa moral pokvariti posl. Hrastelj, ki je zadirljivo podtikal posl. Petovarju, da je proti pouku iz političnih razlogov, potem pa na dolgo in široko govoril, kakor na političnem shodu, o »nasilju« SDS, o Sokolih, Orlih itd. — »Nosite to na shod!« — zakliče posl. Moderndorfer, nakar mu predsednik ostro zakliče, da nima besede. (Hrastelj seveda lahko dela medklince).

Posl. Petovar: Posl. Hrastelj mi ne kvalificirano podtika nekako vaško demagogijo, ki je proti pouku. Upa si to podtikati meni, ki že 20 let delujem izobraževalno ter sem sam že ustanovil mnogo tečajev. Poslanec Hrastelj tega ne ve, vedo pa drugi. Nikdo ni mogel reči, da ni vse res, kar sem rekel. Pri debati ima predsednik dvojno mero za večino in opozicijo. — Predsednik je to seveda zanikal. Pri glasovanju se ni nihče oglasil proti predlogu organizacije kmetijskega pouka.

Predlog glede stanovanjske hiše za oblastne uslužbence je bil soglasno sprejet, prej je pa posl. Hrastelj izzval prepis s socialisti. Posl. Moderndorfer je dejal, da je sicer za predlog stanovanjske hiše, grajati pa mora, da se obl. odbor premalo ozira na potrebne in važne zgradbe izven Maribora. Posl. Hrastelj je pa začel govoriti, kakor da bi bil posl. Moderndorfer proti stanovanjski hiši ter počez in povprek vezal vse to ž debato, ki se je sinoči s socialisti vodila v občinskem odboru.

K predlogu glede prejemkov okrožnih zdravnikov je dr. Kečkeš, zdravnik in poslanec HPS orisal nevdržnost položaja zdravnikov na deželi ter predlagal namestitve honorarnih zdravnikov v Medmurju. Predlog, ki osigura prevzetim okrožnim zdravnikom dosedanje prejemke, je bil soglasno sprejet, kakor tudi predlog glede preureditve dvorišnega poslopja oblastnega dvorca.

Ob 12.45 se je seja zaključila, nadaljuje se pa ob 16. uri.

Stanovanjska zaščita — vprašanje občin

KAKO SI DR. GOSAR ZAMIŠLJA LIKVIDACIJO STANOVANJSKE ZAŠČITE.

BEOGRAD, 29. marca. Odbor, ki se peča s stanovanjskim vprašanjem, razpravlja sedaj predvsem o stališču bivšega ministra socialne politike, dr. Gosarja, ki obstoji s tem, da se more smatrati pri nas zaščita najemnikov že za likvidirano, tako da to ni več vprašanje državne socialne politike, temveč lokalne občinske politike, ker so razmere v raznih mestih zelo različne.

Dr. Gosar zastopa mnenje, da naj se važnejše občine pooblaste: 1. Da morejo s sklepom občinskega odbora polnomočno maksimirati stanarino na bazi zlate paritete predvojne stanarine. 2. Da smejo razpolagati s stano-

vanji, ki bi bila po gotovem času (treh mesecih) prosta ter jih dati onim, ki so najbolj potrebni. 3. Prepoved pretvarjanja stanovanj v poslovne prostore. 4. Trimesečna odgoditev delozacije za one, ki bi bili 1. maja v resnici vrženi na cesto.

Tendenca dr. Gosarja gre torej očitno za to, da se prevlači vsa odgovornost od ministra na občine.

Kočljiva stvar.

— Pet let si že zaročena. Ali nikdar ne govoriš s fantom o poroki?

— Nekoč sem že pričela govoriti o tem, a se ni potem štiri tedne pokazal...

Občinski proračun v mestni posvetovalnici

PETURNA GENERALNA DEBATA MARIBORSKEGA OBČINSKEGA SVETA O PRORAČUNU ZA TEKOČE LETO. — SOCIJALISTI SICER OSTRO KRITIZIRAJO, A NE OBSTRUIRAJO. — IZJAVA KLUBA SDS.

Maribor, 29. marca.

Na sinočni peturni seji so mariborski občinski svetniki opravili splošno razpravo o proračunu za upravno leto 1928. Zanimanje občinstva ni bilo baš veliko in je bilo opaziti na galeriji le nekaj socializmov, ki so zlasti glasno pritrdjevali govoru obč. svet. Eržena, ki je ožigosal predvsem nepošteno borbo SLS v času občinskih volitev.

Radi protesta obč. svet. Grčarja, češ da se odpravlja proračunska debata še predno je finančni odsek predelal ves proračun, je obč. svet sklenil, da se sicer izvrši generalna debata, da pa se sestan pred specijelno razpravo v plenarni se enkrat finančni odsek, na katerem bodo stali socijalisti nekaj svojih zahtev. Ta seja odseka bo drevi in se nadaljuje občinska seja jutri v petek zvečer s specijalno debato o proračunu.

Poročilo referenta finančnega odseka je pokazalo naslednjo sliko predloženega proračuna: mestna uprava potrebuje 3.340.900 Din, kritje 983.000 Din, mestna imovina potrebuje 426.908, kritje 476.730, davščine in podobno 319.762 (1.054.838), občinski dolgi, amortizacijske kvote in obresti 1.737.918 (946.950) ceste, ulice, opešava mesta 1.911.346 (658.251), gasilstvo 125.211, zdravstvo 616.618 (366.451), soc. skrbstvo 1.521.021 (314.101), šolstvo 1.273.054 (909.246), znanstvo in prosveta 396.993 (2.852), obrt in trgovina 103.000, vojaštvo 177.747, razno 318.000 (23.300) Din. Vseh potrebščin torej 12.250.658 Din, vsega kritja 5.038.280; primanjkljaj 7.212.378 Din, ki ga je treba kriti z dokladi. Finančni odsek predlaga pobirati vse lanske davščine v lanskim izmeri z edino izjemo, da se dovoli pri dokladi na vinsko trošarino 5% odpis za kašo.

Novi davščine.

Predlaga pa se občinskemu svetu nova davščina za gasilski sklad, in sicer 4% doklade od v tekočem letu doseženih brutto premij zavarovalnih premičnin in nepremičnin, kar bi dalo mogoče Din 120.000. Druga nova davščina bi bila namenjena za socialni sklad, in sicer davščina na zapuščine, ki bi se stopnjevala od 1 do 5%; kjer pa ne bi bilo prenosa, zapuščine, bi se pobirala primerna taksa. To bi dalo kakih 150.000 Din. Tako bi znašali vsi dohodki rednega kritja in davščin 11.817.180 Din in ostane primanjkljaj 393.478 Din, ki bi se kril iz preostankov.

Razna nova dela

V izrednem proračunu ni navedeno nič novega, čeprav je seveda še dovolj potrebe, a za enkrat ni kritja zanje. Čim bo dana finančna možnost, se mora urediti vprašanje dnevnih zavetišč, preskrbe mestnih delavcev za onemoglost in starost, sirotišnica in hiralnica. Novih stvari, ki bi jih bilo treba kriti s posojili, finančni odsek ne predlaga, ako izvzame mo avto-škropilnik. Dela pa je še dovolj iz lanskim sklepov, za kar je odobrenih že 14 milijonov kredita. Tu pridejo v poštev: kanalizacija meljskega predmestja, regulacija Počehove, regulacija Samostanske in Vrbanove ulice, kanalizacija Betnavske ceste, Dušanove, Kettejeve in Jelačičeve ulice, naprava dravskega kopališča (poldrugi milijon), gradnja delavskih hiš itd.

Soc. obč. svetniki Grčar, Bahun in Eržen so nato najstrožje kritikovali predloženi proračun, še bolj pa občinsko gospodarstvo, kjer uvažajo klerikalno pravo beograjsko partizanstvo. Obč. svet. Grčar povdarja, da bi trebalo v proračunski debati najti smernice za ustalitev občinskega gospodarstva za dolgo dobo, ne na da bi se govorilo samo o konkretnem proračunu. Pri kritikanju posameznih postavk se je govornik omejil le na pokritje in ugotovil, da krije 81% davščin konsument, torej revni sloj... Grajal je finančno in davčno politiko občine v splošnem in v podrobnosti.

Govora obč. svet. Bahuna in Eržena sta bila bolj politična. Razkrila sta pa mnogo zanimivih neprijetnosti na račun SLS, katere predstavniki na razna oči-

tanja niti odgovarjati niso poskušali. Za Nemce je govoril obč. svet. Pirmer, za SDS pa je podal obč. svet. Kejžar izjavo:

Naša stranka zastopa že od nekdaj stališče, da je treba verno čuvati avtonomijo naših mest in da v tej dvorani ni prostora za reševanje političnih vprašanj. Smatramo kot svojo najvišjo nalogo, storiti vse za čim večji gospodarski, socialni in kulturni napredek našega mesta. Ne priznamo nobene nadvlade posameznih strank in vztrajamo na obče znani zahtevi naše stranke, da naj se pri javnih poslih izključi vsako partizanstvo in da naj bo v javni službi merodajna sposobnost ne pa pripadnost keni ali drugi politični stranki.

Iz teh vidikov smo sodelovali dosedaj pri konstituiranju občinskega sveta in odsekov brez vsakih obvez in vključitv, da se naše želje niso povsod upoštevale. Iz istih razlogov bo naš klub lojalno sodeloval tudi v proračunski debati.

V Ljubljani se je našel sporazum za pozitivno delo občinskega sveta. Plodnosno delo mariborskega občinskega sveta ni ogroženo ako se bo vršilo po zgoraj označenih smernicah. Želeli bi pa, da se tudi v obeh še ostalih avtonomnih mestih Celje in Ptuj iščejo in najdejo pota za uspešno sodelovanje vseh v to poklicanih faktorjev.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Četrtek, 29. marca ob 20. uri »Pri treh mladenkah« ab. B. Kuponi.
Petek, 30. marca. Zaprt.
Sobota, 31. marca ob 20. uri »Urh, grof celjski« ab. C. Kuponi.

Nedelja, 1. aprila ob 15. uri »Pasijon«. Prvič. Kuponi. — Ob 20. uri »Dobri vojak Švejk«. Kuponi.

Kreutzerjeva sonata. V začetku prihodnjega tedna bo proslavilo marib. gledališče z vpriporitvijo »Kreutzerjeve sonate« stoletnico rojstva enega največjih ruskih genijev L. N. Tolstega. Francoza F. Niziere in A. Savoia sta ta znameniti roman spretno dramaturgizirala, tako, da je dosegla vpriporitev v Parizu izredno lep uspeh. Po dosedanjih pripravah se lahko nadejamo, da bo tudi naše gledališče lepo in dostojno počastilo nesmrtnega ruskega pripovednika in velikega učitelja ruskega naroda. Režija je v rokah g. J. Koviča. V galvni vlogah nastopijo gđ. Kraheva in gg. J. Kovič in VI. Skrbinšek.

Koncert Jadvige Pozenelove.

Ki se bo vršil v ponedeljek, 2. aprila pod okriljem Ljudske univerze in Francoskega krožka, obeta biti poseben glasbeni dogodek. Na sporedu so izključno predstavniki francoske glasbe, starejše in novejši dobe. Na velezanjivo prirediteljev opozarjamo prav posebno in priporočila se pravočasno rezerviranje prostora.

Smrt uglednega našega prijatelja.

V Baselu v Švicji je umrl včeraj v 73. letu starosti zdravnik švicarskega Rdečega križa, dr. Karel Bochny. Pokopnik je znan zlasti iz svetovne vojne, ko je posvetil vse svoje sile za pobojšanje zdravstvenega in materialnega stanja jugoslovanskih beguncev.

Izseljevanje iz naše države.

Po statistiki izseljeniškega komicarijata v Zagrebu se je meseca januarja izselilo iz naše države v prekomorske pokrajine 1192 oseb napram 982 v januarju lanskega leta, torej za 210 več. Izselilo se jih je največ iz Hrvatske in Slavonije (385), Dalmacije (318), Vojvodine (185), Slovenije (148), Srbije (97), Bosne in Hercegovine (41) in Črne gore (18). Največ jih je odšlo v Argentino, namreč 639, dalje v Zedinjene države 276, Uruguay 81, Kanado do 73, v Avstralijo 69 itd. Med izseljenci je bilo 59 odstotkov kmetovalcev. Vrnilo pa se je v našo državo v istem času samo 252 oseb.

Mariborski in dnevni drobiž

Usem privatnim delodajalcem, uslužbencem in delavcem

Dne 1. aprila stopi v veljavo novi zakon o uslužbenskem davku. Ta davek plačujejo razen državnih in samoupravnih nameščenecv tudi privatni nameščenici in delavci ter hišna služinčad. Izvzeti so kmetijski delavci in posli.

Delojemalec si mora nabaviti pred prvimi izplačili zaslužka izza dne 1. aprila davčno knjižico, katero mora imeti vsakdo, ki je nameščen v privatni službi proti plači ali mezdi (bodisi v gotovini ali naravi) ne glede na višino teh prejemkov.

Davčne knjižice, ki stanejo 1 Din, izdajajo pristojni občinski uradi in davčni uradi. Pri občinskem uradu si morajo nabaviti te knjižice predvsem poročeni davčni zavezanci, ki imajo nepreskrbljene otroke izpod 18 let, katerih imena in starost mora občinski urad napisati na naslovni strani knjižice ter navedbe uradno potrditi.

Davčni uradi izdajajo knjižice onim, ki nimajo otrok izpod 18 let, pa tudi onim, ki imajo otroke pod 18 let, ako pri nesejo dokazila o starosti otrok.

Na naslovni strani izpolnjeno ter po občinskem oziroma davčnem uradu potrjeno knjižico izroči uslužbenec svojemu delodajalcu.

Delodajalec vpiše najprej v dotične rubrike davčne knjižice dan, katerega je dotični delojemalec vstopil v njegovo službo ter natančno ime delodajalca. Ob vsakem izplačilu zaslužka (tedensko, mesečno ali v drugih rokih) mora delodajalec vpisati v pripravljene rubrike knjižice izplačani znesek, odtegnjeni davek, število dni, za katere se je zaslužek izplačal ter pristaviti lastnorčni podpis oziroma podpis zastopnika delodajalca. Koliko davka naj se odtegne pri vsakem izplačilu, je razvidno iz členov 91 in 97 omenjenega zakona.

V teku enega meseca odtegnjeni davek, mora delodajalec oddati pri pristojnem davčnem uradu po seznamu vseh nameščenih in zaposlenih uslužbencev in delavcev najkasneje 15. dan po preteku vsakega meseca.

Kadar uslužbenec zapusti službo, vpiše delodajalec v knjižico dan izstopa ter izroči knjižico uslužbencu.

Priporočamo se, da so za nepravilne vpise v davčne knjižice in sezname predvidene kazni od 20 do 500 Din za vsak posamezni slučaj.

Vsa podrobnejša pojasnila se dobijo pri davčnem uradu oziroma oblastvu.

Kinematografi zopet odprti.

Po skoro tritedenski zatvoritvi v znak protesta proti prevelikim davčnim bremenom pričetna tukajšnja kinematografa, Grajski kino in kino Union, v soboto, dne 31. III. zopet z rednimi predstavami. Akcija lastnikov kinematografov za enkrat sicer ni dosegla pričakovanega uspeha, vendar lastniki upajo, da bodo merodajni činitelji sčasoma vsaj deloma ugodili njihovim upravičenim zahtevam.

Krajevna organizacija SDS v Krčevini

priredi v soboto 31. marca ob 20. uri v gostilni Vombek (Taferna) občni zbor z dnevnim redom: 1. Poročilo o političnem položaju. 2. Poročilo odbora in nadzorstva. 3. Revizija članov, vpis novih članov, določitev članarine. 4. Volitev odbora, nadzorstva, dveh delegatov za srezki odbor, enega delegata za oblastni občni zbor, čuvanja škrinjice in namestnika. 5. Razno. — Odbor vabi vse člane ozir. somišljenike, da se zbora udeležijo.

Sprejem v brogarsko podoficirsko šolo.

Komanda brogarske podoficirske šole v Šibeniku sprejme s 1. oktobrom 180 mladeničev kot gojence v brogarsko podoficirsko šolo. Natančnejši sprejemni pogoji so razvidni iz konkurza, ki je interesantom na vpogled v mariborskem mestnem vojaškem uradu. Slomškov trg 5. I. med uradnimi urami.

Za nov avto za gasilno društvo v Mariboru.

Rešilni oddelček mariborskega gasilnega društva ima sedaj moderno opremljeno ambulanco, dva rešilna avtomobila in rešilni voz. Zahtev po pomoči pa naraščajo od dneva do dneva, tako da razpoložljiva vozila ne zadostujejo več in je treba zato misliti na nabavo še enega rešilnega avtomobila. Ker pa je gotovina rešilnega oddelka popolnoma izčrpana, priredi društvo 6. maja veliko ljudsko tombolo, iz katere izkupička se nabavi potrebni novi avto.

O socijalnem in pravem položaju nezakonske matere in nezakonskega otroka bo predavala jutri, ob 8. zvečer, v Ljudski univerzi, gospa dr. Mara Ilič, odvetnica v Zagrebu. Žensko društvo v Mariboru vabi svoje članice, da se zanimivega predavanja udeležijo v čim večjem številu.

Članstvu SPD!

Ker se bodo pretresala na občnem zboru mariborske podružnice SPD jutri ob 20. v Narodnem domu važna vprašanja, se vabijo vsi člani k polnoštevilni udeležbi.

Srake v posredovalnici za službe.

Predvčerajšnjim popoldne je zginit v posredovalnici za službe na Kralja Petra trgu ženski površnik, vreden 2500 Din, ki ga je imela na obešalu neka stranka. Osumljeni sta bili tatvine služkinji Kristina L. in Jožefa P., ki sta čakali v kritičnem času v posredovalnici na službo. Kristino so že iztaknili in dali pod ključ, čeprav noče ničesar vedeti o tatvini in trdi celo, da Jožefa P. niti ne pozna, dasiravno je dokazano, da sta precej časa pohajali skupaj po mestu.

Policijski drobiž.

Razen posebej opisanih dveh aretacij je prejel policijski komisariat davi od varnostne straže poročilo o šestih prijavah: radi prestopka cestno-policijskega reda, požara, prekršenja avto predpisov in podobno.

Hišni posestniki.

Hišni posestniki se opozarjajo da naznanijo takoj vsa stanovanja, ki so pravomočno odpovedana, v tajništvu društva hišnih posestnikov, Gregorčičeva ulica št. 8, da bo brez vsakega ovira in brez zamude mogoče pravočasna oddaja praznih stanovanj iskalnim najemnikom. Društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico.

Stabat mater

na vel. četrtek in petek v mariborskem gledališču.

653

Kolesarska loterija Jugoslovenske Matice.

Dne 1. julija se bo vršilo žrebanje srečk kolesarske loterije Jugoslovenske Matice. Skupnih dobitkov je 600, med njimi eno motorno kolo 3 KS, 20 koles itd. Srečka stane 10 Din in se dobi v naslednjih prodajalnah: Upravi »Jutra«, Aleksandrova cesta, Cirilova knjigarna, Koroška in Aleksandrova cesta, Zlata Brišnik, Slovenska ulica, v trafikah Svetek, Slovenska ulica, Weiss, Grajski trg in trafika na Kralja Petra trgu. Jugoslovenci, segajte pridno po teh srečkah, saj je čisti dobiček namenjen zaslužnjem bratom v Primorju! Dobitki so pa tudi tako dragoceni, da vsakdo lahko išče srečo za 10 Din.

Društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico

vabi svoje člane k občnemu zboru, ki bo v nedeljo, dne 1. aprila ob 9. dop. v Gambrinovi dvorani, Gregorčičeva ulica 29.

645

Od najlepših, najlepše

desine-blogo za moške in damske spomladanske obleke in piščice: bna letos v zalogi trvdka L. Ornit. Koroška 9. Klub prvovrstnim kvaliteta, najnižje cene.

Koroška cesta št. 19
ni tako daleč. Poskusite, da se prepričate, kako dobre in po nizki ceni dobite tam Karo-čevlje.

IV.

Stremjenja naših trgovcev

OBČNI ZBOR TRGOVSKEGA GREMIJA V MARIBORU. — SOGLASNA IZVOLITEV NOVEGA ODBORA. — OVACIJE PREDSEDNIKU WEIXLU.

Maribor, 29. marca.

V času težke gospodarske krize, ki pritiska vse sloje naroda, posebno pa trgovce, se je vršil sinoči občni zbor Trgovskega gremija v Mariboru. Izredno častna udeležba je pričala o velikem zanimanju članov za razna pereča stanovska vprašanja. Gotovi krogi so skušali tudi v gremij zanesti politiko, kar pa se jim je temeljito izjalovilo. Trgovci, organizirani v svoji stanovski organizaciji, so doživeli pač že dovolj bridko razočaranje, ko so ostali brez svojega stanovskega zastopnika v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo.

Občni zbor je potekel zato v najlepši harmoniji in je bila ponovna izvolitev dosedanjega zaslužnega predsednika, g. Vilka Weixla ter ostalega odbora pozdravljena z viharim ploskanjem.

Predsednik Weixl je uvodoma pozdravil magistratnega obrtnega referenta g. dr. Rodoška, nakar se je s toplimi besedami spominjal zaslužnih, med letom umrlih članov gremija, katerih spomin so počastili zborovalci s Slava! klici.

V predsedniškem poročilu je omenjal težavni boj radi točenja alkoholnih pijač. Posebna deputacija je bila v Beogradu tudi radi dobave boljše soli. Avtomatična telefonska centrala v Mariboru je zagotovljena in pričeno že s 15. aprilom z montažo, tako da bo junija že odprta. Gremiju se je posrečilo dalje doseči podaljšanje nakladalnega roka pri vagonih na 24 ur in olajšano je tudi carinsko postopanje. Glavno stremljenje trgovcev pa ostane slejkoprej, da se znižajo carinske postavke. Tihotapcem na severni meji, ki so povzročali trgovskemu stanu toliko škode, se gleda sedaj bolj na prste in izkoreniniti bo treba temeljito tudi krošnjarstvo ter prodajanje blaga po tujih potnikih v privatnih stanovanjih.

Poročilo predsednika je bilo sprejeto z odobravanjem na znanje.

Blagajniško poročilo izkazuje 419.000 Din čistega premoženja, skupni izdatki za l. 1928 87.000 Din in je poskrbljeno tudi za kritje. Letni prispevek članov ostane še naprej 75 Din. Odboru je bil izdan soglasno absolutorij.

Novi odbor.

Pri volitvah je bil soglasno in z viharim ploskanjem izvoljen za predsednika ponovno g. Vilko Weixl, za podpredsednika Vilko Berdajs in Ivan Šostarič, za odbornike: Fr. Gulda, Ferdo Kaufmann, Fr. Majer, Milko Feldin, Rado Lenard, Branko Mejovšek, Drago Rosina in Stanko Kocbek. Za namestnike: Fr. Weiler, Vid Murko, Jakob Lah in Karel Lotz. Rač. preglednika: Fr. Kavčič in Slavko Černetič. V šolski odsek: Miloš Oset, Fr. Majer in Karel Jančič. Kot delegati za pomočniški zbor: Ferdo Pinter, Albin Novak, Janko Preac in Fr. Kormann.

Aktualni predlogi.

Gremiju je bila predložena cela vrsta predlogov, tičočih se raznih aktualnih in perečih trgovskih zadev. Urgirala se bo pospešitev zgradbe nove carinarnice, obmejnega kolodvora in mestne tržnice v Mariboru. Vložen bo tudi protest proti temu, da je oblastni davek na avtomobile v mariborski oblasti za 50% višji kakor ljubljanski. Za tobakarne, ki ne prodajajo samo monopolno blago, mora veljati ista zaporna ura kakor za trgovce. Nujno se je povdarjala tudi potreba usposobljenostnega izpita za pomočnike, da se dvigne nivo trgovskega stanu.

Končno so se zborovalci še soglasno in z velikim odobravanjem izrekli za to, da naj se odločno pokrene akcija za ustanovitev samostojne Zbornice za trgovino, obrt in industrijo za mariborsko oblast, za kar je obljubljena tudi podpora Zveze obrtnih zadrug v mariborski oblasti.

„Narodna umetnica republike“

Marija Jermolova je umrla v starosti 75 let v Moskvi. Gornji naslov je prejela največja ruska tragedkinja prva od sovjetske vlade. Jermolova je nastopala 50 let v Malem teatru v Moskvi in bila v kakih 300 vlogah oboževana prej v carski kakor tudi sedaj v boljševiški Rusiji. Moskva se je zavedala krutega udarca, ki je zadel rusko umetnost s smrtjo Jermolove. Celo mesto je žalovalo kot redkokodaj. Pred pogrebom je bilo njeno truplo razstavljeno v Malem teatru, kjer so imeli častno stražo umetniški tovariši pokojnice in je godba brez prekimbe svirala žalobne komade. Mimo ženskih ostankov velike umetnice, ki so ji neštokrat navdušeno ploskali, so prihajale dolge vrste igralcev, literatov, novinarjev, slikarjev, godbenikov itd. itd. Pri pogrebu samem pa so bile navzoče delegacije vseh ruskih gledališč, vlada, šole itd. Povorka je bila dolga več kilometrov. Ime Jermolove ostane v Rusiji tudi v bodoče v živem spominu. Sklenjeno je že, da se bodo imenovala po njej gledališke šole, mestne ulice in v Moskvi se ji postavi dostojen spomenik.

Priznanje na morišču

Včeraj je bil v Rouenu v Franciji obglavljen 22 let stari morilec Paul Lasgy. Meseca junija preteklega leta je s kladvom ubil nekega kmeta, ga oropal in končno zažgal. Tik pred usmrtnitvijo je priznal, da je imel pri svojem dejanju še enega tovariša in je povedal tudi njegovo ime. Ta je umoril kmeta, dočim je on sam ubil nekega delavca, ki je stanoval pri kmetu. Toda kljub tej izjavi ni bila usmrtnitev, kakor običajno, odgodena, temveč je bil morilec po sestavljenem zapisniku takoj justificiran.

Jakec in katehet.

— Deset božjih zapovedi tvorijo prav zaprav zapovedi in prepovedi. Imenujte mi, dragi otročki, n. pr. kako znano prepoved.

— Prepovedano kaditi, se odreže Jakec.

Ubij radi dveh dolarjev

V Newyorku se je te dni odigrala tragedija, pri kateri je izgubila svoje življenje znana lepota, učiteljica Helen Kimball. Umorjena je bila v svojem stanovanju s strelom iz revolverja težkega kalibra ravno v trenutku, ko se je pripravljala, da odide v šolo. Preiskava je ugotovila, da jo je umoril zamorski vratar Martin Miller, ki je bil takoj aretiran. Na policiji je izjavil, da je izvršil svoj zločin radi tega, ker mu učiteljica ni hotela posoditi dva dolarja. O priliki aretacije je streljal tudi na detektive in so nasilneža le z največjim naporom ukrotili. Miller je služil svoječasno v angleški mornarici, a so ga radi številnih zločinov po prestani kazni odpustili, nakar se je preselil v Newyork.

Moderna Američanka

Na poljedelski in šumarski šoli v Tacoma (Washington, USA) so stavili dijakinjam vprašanje, kaj pričakujejo od svojega bodočega poklica. Seveda so vsi pričakovali, da bodo Američanke, ki so si izbrale poljedelski študij, glasovale za mirno življenje, oddaljeno od mestnega hrupa in raznih modernih iznajdb. Toda od 40 dijakinj se jih je oglasilo le 10 za namestitev v provinci. Vse ostale so si sicer izbrale različne poklice, a je vsaka še pristavila, da ji bo življenje le takrat znošno, če bo imela na razpolago telefon, radio in sploh vsa sredstva za čim boljše zvezo z mestnim dirindajem.

Novorojenček v košari.

V neki vasi blizu mesta Lucca v Italiji se je včeraj ustavil luksuzen avto, v katerem sta bili dve elegantni oblečeni dami. Izročili sta kmetici lepo košaro s prošnjo, da naj jo shrani, dokler ne pride po njo. Ko pa se dami nista več vrnili, je kmetica odprla košaro in v svoje veliko začudenje našla v njej novorojenčka in pismo, v katerem je bilo 20.000 lir ter prošnja, da naj se za otroka skrbijo, ko pa bo odrasel, naj ga izuče kake obrti.

Razumna uporaba.

Če želite „RADION“ popolnoma izkoristiti, pazite, kako ga uporabljate.

Ne pozabite na prvo pravilo: „RADION“ treba raztopiti v mrzli vodi.

Le tako razvija „RADION“ vso svojo moč in pere zares „sam“.

To pravilo je sicer enostavno, toda ravno zato ne smete pozabiti

„RADION“ v mrzli vodi raztopiti!

Sport

Službene objave MOLNP.

V nedeljo dne 1. aprila bodo sledeče prvenstvene nogometne tekme:

Na igrišču ISSK Maribor ob 13.30 ISSK Maribor rez.:SD Rapid rez. 15. ISSK Maribor:SD Rapid;

v Ptuj: SK Svoboda:SK Ptuj.

Službujoči odborniki v Mariboru vsi gospodje Medklubskega odbora; v Ptuj: g. Samuda.

Opozarjajo se vsi mariborski klubi, da imajo pri nedeljski tekmi postaviti po štiri zanesljive reditelje, ki se naj pol ure pred pričetkom tekme javijo pri službujočem odborniku.

ISSK Maribor — nogometna sekcija.

Jutri v petek popoldne obvezen trening prvega moštva in rezerve: zvečer sestanek v telovadnici. — Načelnik.

Hazena.

V nedeljo ob 11. odigra prva družina ISSK Maribora trening tekmo z rezervo.

Tekma nogometne mladine.

V nedeljo bo pred hazensko tekmo ob 9.30 igrala nogometna mladina ISSK Maribora prijateljsko tekmo z mladino SK Železničarja.

Rokoborba in boksanje.

Prvi mariborski težkoatletski klub priredi v soboto dne 31. t. m. ob 20. v dvorani gostilne Anderle na Koroški cesti veliko tekmovanje v rokoborbi in boksanju. Več častnih daril.

Nogometna asocijacija ČSR

je imela v nedeljo svoj občni zbor v Pragi. Zastopane so bile vse štiri včlanjene zveze: češka, nemška, madžarska in židovska, ki predstavljajo 34.360 registriranih nogometašev. Ponovno je bil izvoljen za predsednika prof. dr. R. Pelikán, ki mu je bilo podeljeno tudi častno članstvo v znak hvaležnosti za konsolidacijo, ki jo je dosegel v nogometnem sportu ČSR.

Knjižnica o filmu.

Velikanska knjižnica, ki bo vsebovala vsa dosedanja poročila o filmih in filmski industriji od njenega početka, se ustavljala v Newyorku. V knjižnici bodo uvrščene tudi vse do sedaj spisane filmske drame s slikami in vsa filmska podjetja sveta bodo pošiljala stalno poročila o svojem delovanju. Knjižnica ima namen zbrati vse podatke o začetku in razvoju filma.

Strojna kavalerija

Do začetka svetovne vojne so imeli kavaleristi v armadah vseh držav prednost. Vse armade so naravnost lišpale svoje konjenike. Konjeniški oficir je bil trdno prepričan, da je vzvišen nad tovarišem-pešcem. Vsekakor je imel pri ženskem svetu s svojo pisano in blestečo uniformo večjo srečo. Sedanjost pa pometja z nekdanjim sijajem. Celo Angleži, ki si privoščijo toliko tradicionalnih uniform in parad, so začeli reducirati svojo konjenico. Najstarejša in najsijajnejša konjeniška polka, 11. huzarski in 12. suličarski dobila sedaj vsak pri enem svojem švadronu mesto konjev male tanke. Svetle in zvence ostroge bodo odveč, ker se z njimi stroji ne dajo priganjati, kakor doslej konji.

Originalen opomin policije

Pariško varnostno oblastvo je odredilo, da morajo v vseh krčmah izvesti napise z naslednjo vsebino: »Gost! Pomni, da tvorijo štirje kozarci liter, dva litra štefan, dva štefana povzročita žolčljivo razpravljanje, ki se spremeni v prepir; ta se konča s pretepom, a poslednji z orožniki. Policija ali sodišče nalaga globo ali nekaj dni zapore, ki je združen s stroški kazenskega postopanja! — Vkljub vsemu temu pa lahko prihajaš v gostilno: samo pij zmerno, plačaj pošteno, pogovarjaj se prijateljski pametno in pojdi lepo mirno domov.« — Pametno svarilo, primerno tudi za naše krčme. Bog ve, če bo tudi kaj zaleгло!

Ljubavna drama.

V hiši madžarskega zastopnika pri društvu narodov, dr. Hevessyja, se je odigrala včeraj krvava drama. Szabo, komorni sluga Hevessyja, je namreč iz ljubosumnosti neprestano mučil 33 letnega ameriškega šoferja Goatesa in ga nadlegoval z nedostojnimi ponudbami. Goates je končno v razburjenju potegnil samokres, oddal na Szabo štiri strele in ga ubil. Dogodek je vzbudil v Ženevi splošno pozornost.

Na tisoče inficiranih.

V treh velikih občinah v bližini Budimpešte, ki štejejo skupno nad 200.000 prebivalcev, je nad tisoče ljudi obolelo na želodčnem in črevesnem katarju. Mnogo delavcev je tudi že umrlo. Kakor je ugotovila preiskava, so vse te bolezni posledica inficiranja vodovoda pod odlivkih WeiBove municijske tvornice.

BREZPOSELNOST V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

WASHINGTON, 28. marca. Minister za socialno politiko Davis je izjavil včeraj v senatu, da znaša število delavcev v Zedinjenih državah 23 milijonov 849 tisoč, brezposelnih pa je 1.874.000.

Hans Dominik:

Oblast treh

Po londonskih cestah so se širile slabe vesti. Nesrečna poročila. Nova angleška industrijska središča v Afriki da so uničila nadmočna ameriška zračna brodovja. Angleško brodovje U-križark pri Bab-el-Mandebu da je decimirano po zračnih torpedih sovražnikovih letal. Druge vesti so pripovedovale o angleških porazih v avstralskem morju in pri Kapstadtu.

V vojnem ministrstvu so se zbrali angleški ministri, da se posvetujejo o položaju. Pred njimi so ležala avtentična brzjavna poročila o dogodkih in bila so v resnici taka, da so jih navdajala z resnimi skrbmi.

Amerikanci so v resnici z vso silo napadli mlado angleško industrijo v centralni Afriki. Letala v ogromnem številu so se naenkrat prikazala od vzhoda sem, predrla razmeroma šibko angleško obrambno črto in zmetala svoje zračne torpede na industrijske naprave.

Taki napadi sicer niso bili izključeni. Toda nerazumljivo je bilo, odkod ogromna množina municije. Ministrski svet se je bavil s poročili posameznih letal. Poročila, ki so jih letalci zvesti svoji dolžnosti do smrti, deloma odposlali še tedaj, ko so njihova letala že goreča strmoglavila v globino.

Sir Vincent Rushbrook je držal v rokah zadnje brzjavo z letala A. V. 317 in jih je glasno čital: 43 stopinj vzhodne dolžine, 2 stopinji južne širine. Amerikanska letala odlete po odmetu torpedov nazaj k morju. Potope se v morje. Sumimo, da imajo podmorske oporišče A. V. 317.

Deset minut kasneje je isto letalo oddalo drugo brzjavko:

»Podmorska postaja najdena 42 stopinj 13 minut vzhodne dolžine...«

Brzjavka ni bila popolna. Iz poročil drugih letal je izhajalo, da je letalo A. V. 317 ob tem času goreče strmoglavilo v globino.

Ministrski predsednik lord Gashford je skušal formulirati vprašanja in misli, s katerimi se je bavil vsak posamezni član kabineta.

»Zakaj nas Cyrus Stonard ni napadal v Angliji? Smatrali smo Afriko za najvarnejši del našega imperija. Naši agenti so nam preskrbeli sovražnikov načrt, ki predvideva napad naravnost od zapada na angleški otok. Islandski meridian bi tvoril približno frontno črto američanskih bojnih sil.

Kaj je pripravilo diktatorja do tega, da je opustil prvotni načrt, nas pustil pri miru v ospredju našega imperija ter nas napadel v Afriki?«

Sir Vincent Rushbrook, držeč še vedno obe brzjavki v rokah, je pristopil h globusu.

»Izgleda, da so si Amerikanci ustvarili na vzhodni obali Afrike, približno v višini ravnika, pomorsko oporišče. Če odgovarja ta domneva resnici, potem se je Cyrus Stonard vsedel v središče našega svetovnega območja. Od tega mesta...«, admiral je vzel majhno krožilo in predložil z njim položaj na globusu, »ogroža prav tako našo afriško posest, kakor tudi pomorsko in zračno pot v Indijo in tudi Indijo samo.

Zadnja brzjavka z A. V. 317 je žalibog okrnjena. Toda vsaj dolžinska stopinja nam je sedaj znana. Prav daleč od ravnika se postaja ne bo nahajala. Da uničimo to oporišče, smatram za enkrat za našo najvažnejšo nalogo. To nalogo moramo izvršiti pred vsemi drugimi vojnimi operacijami. Naše zračne sile, ki se sedaj nahajajo na islandskem meridianu, lahko vsled izpremenjenega ameriškega napadalnega načrta tamkaj po večini pogrešamo. Izdal bom povelje, da naj preiščejo meridian 42 stopinj 13 minut južne širine. Podmorsko oporišče se mora najti. Kakor hitro pa bo najdeno, je že tudi uničeno.

Admiral je obmolnil. Čakal je, da pristane ministrski svet na njegov, eventuelno silno dalekosežen odlok, da se oslabi obrambna črta nad Islandom.

Izpregovoril je lord Horace Maitland:

»Vprašujete, zakaj da je Cyrus Stonard izpremenil svoj napadalni načrt, zakaj da nas pusti tukaj pri miru in zakaj nas je napadel na južni polovici zemeljske oble? Poskusil vam bom zadevo v kratkih besedah razložiti. Stori je to, ker se je ekspedicija polkovnika Trotterja ponesrečila. Ker je poročilo o uspehu te ekspedicije neresnično. Ker oblast, k katere uničenju sta se združili Anglija in Amerika, še obstoja in ker se Cyrus Stonard te oblasti boji.«

Lord Maitland je pričel govoriti tiho in monotono. Od stavka do stavka pa je postajal glasnejši. Sedaj je utihnil.

Učinek njegovih besed na tovariše bi skoro lahko zagrabil z rokami. Siru Vincentu Rushbrook se je pobešila spodnja čeljust in strmjel je v go-

vornika z odprtimi ustmi.

Tudi lord Gashford je izgubil svojo običajno mirnost in je skočil pokoncu.

Vojni minister je skušal zagovarjati podrejenega mu polkovnika Trotterja.

Edini lord Horace je ostal na svojem mestu in je nadaljeval mirno in z nujno prepričevalnostjo:

»Gospodje! Jaz sem že enkrat povedal svoje mnenje glede izbire polkovnika Trotterja za omenjeno ekspedicijo. Prevarili so ga in Amerikanci so o tem najbrže izvedeli pred nami.

Po vsem, kar sem slišal o oni trojici od američanske strani, se mi dozdeva prav malo verjetno, da bi se pustila od stare sablje, kot je polkovnik Trotter, enostavno spraziti v svoji lastni hiši.

Njegovo poročilo je zvenelo sicer povsem verodostojno. Toda mene ni prepričalo in gospoda dr. Glossina in Cyrusa Stonarda najbrže tudi ne.

Siru Vincentu Rushbrook se je med razlaganjem lorda Maitlanda posrečilo zapreti svoja strmeča usta. Rdečica, ki je zalivala njegovo obličje, je postajala višnjevkasta. Sedaj je izbruhnil:

»Ali more človek s petimi zdravi mi čuti le en sam trenutek verjeti, da bi mogli trije ljudje postati nevarni svetovni velesili? Pomilujem Cyrusa Stonarda, če ga mučijo take bedastosti.«

Lord Horace je mirno poslušal kolektivnega admirala. Sedaj je mirno nadaljeval:

»Cyrus Stonard je bolje informiran, nego mi. Po doktorju Glossinu. Dr. Glossin je edini, ki pozna iznajdbo od vsega početka sem.

On ve najbolje, kako daleč so že mogli dospeti oni trije s svojo iznajdbo, kako daleč seže danes njihova oblast in kje je njena meja. To dokazuje že izpremenjeni napadalni načrt Amerikancev.

Proti britanskim otokom pripravljena zračna brodovja so se umaknila. Diktator se boji, da bi ona trojica tukaj mogla prekrizati njegove račune. Vsled tega je preložil napad na južno hemisfero, kjer se še čuti varnega pred oblastjo...«

Lord Gashford ga je prekinil.

»Če bi imeli vi prav, potem bi mi bilo šele postopanje diktatorja povsem neumljivo. Kako naj bi se spustil v vojno z nami, če bi se v resnici bal oblasti treh?«

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, doplačevanje in oglašitve trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Snaženje za Veliko noč
bo lahko, če boste čistili pohištvo, preproge in posteljnino s prahožerom, okna in tla pa potom čistilnega zavoda »Diverson«, Cankarjeva ul. 14, Tel. 401. 570

Pokončevanje stenice
s plinom opravi poceni in hitro. »Diverson«, Cankarjeva ul. 14, Tel. 406. Naglo se uničijo tudi podgane, miši in ščurki. 571

Takoj na prodaj.
Pisalna miza, omara za knjige, igralna mizica, fauteuil in 6 stolic (usnje) vse iz orehovega lesa, skoraj novo. Naslov pove uprava lista. 652

Ceneno na prodaj
krasna lipica (Sparmannia africana) in otroški voziček. — Naslov pove uprava lista. 660

Mala družinska hiša
novo zidana, 3 sobe, kuhinja, veža, veranda in vrt se takoj proda. Vprašati Dušanova ulica št. 2. 653

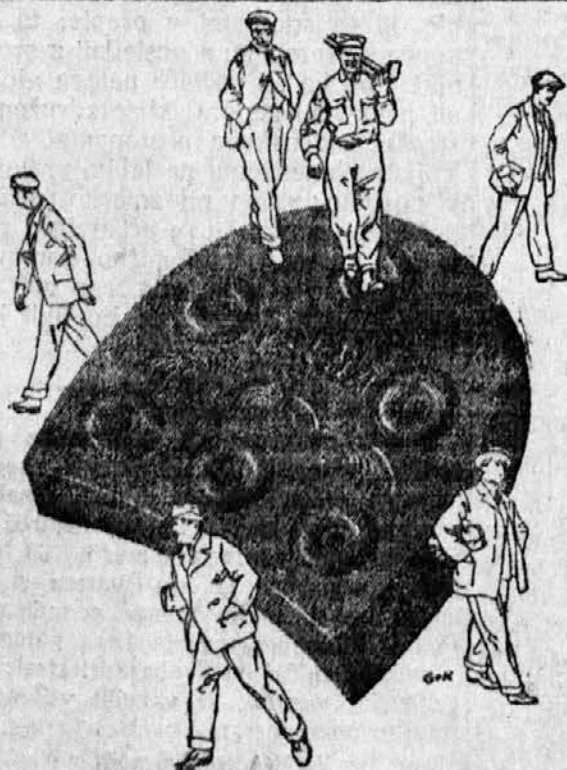
Stanovanje eno do dveh sob
in kuhinjo eventuelno sobo s štedilnikom iščem za takoj. Naslov v upravi »Večernika«. 654

Namočene polenovke
vsak dan sveže, brez duha, dobite pri Ferdinandu Ussar, Glavni trg pod Veliko kavarno. — 655

Večje, zdravo in praktično
stanovanje se takoj odda za dobo 3 mesecev, tudi posamezno. Vprašati v trgovini I. Tramšak, Aleksandrova c. 19. 660

Več hektolitrov vina
domačega in dalmatinskega se odda v manjših in večjih partijah proti ugodnemu odplačilu in zmerni ceni. — Marija Drofenik, Maribor, Vetrinjska ulica 2. 648

Vrtnarja za cvetlice
samskega ali oženjenega, brez otrok se išče. — Ponudbe z označbo plače poslati na Jugomosse, Zagreb, Zrinjevac 20, pod šifro »Vrtnar«. 662

Ljudje, ki delajo, nosijo

PALMA

KAUČUK PODPETNIKI,

ker so najcenejši in trajnejši od usnja in delajo tudi prijetno hojo, kar vam varuje živce.

605

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Taft-svilo

a 88 Din dobite pri

J. Trpinu, Maribor

Glavni trg 17

20a

Glavni trg 17

Novo!

Novo

Prva pomoč ponesrečenim živalim

napisal profesor dr. Ferdo Kern. Knjiga je bogato ilustrirana ter velja s poštnino vred samo Din 36.—. Naroča se v

knjigarni Tiskovne zadruga v Mariboru, na Aleksandrovi cesti št. 13

Novo!

Novo!

ANFON-NOVACAN

CELJSKA KRONIKA

dramatski mozaik v treh delih

prvi del

HERMAN CELJSKI

je pravkar izšla. Broširana knjiga velja Din 40.— v platno vezana Din 48.—

Dobi se v knjigarni

Tiskovne zadruga v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 13

Za spomlad

so že došle moderne **srajce**, najnovejše oblike **ovratnikov**, moderne **samoveznice**, vse vrste **nogavic in čevljev**

kakor vse drugo modno blago za vsakega okus in kot že splošno znano po izredno nizkih cenah edino v modni trgovini

Josip Karničnik, ki se nahaja sedaj

na Glavnem trgu 11